

Norges Miljøvernforbund
Skuteviksbodene 24
5035 Sandviken

Åfjord Lensmannskontor
Lensmannsgården
7170 Åfjord
post.trondelag@politiet.no

Trondheim 18.02.2019

Politianmeldelse av oppdrett selskapet Bjørøya A/S for rømning av minst 6000 oppdrettslaks fra lokalitet 36917 Drevflesa i Roan Kommune, Trøndelag Fylke.

Norges Miljøvernforbund (NMF) anmelder herved Bjørøya A/S ,og daglig leder ved firmaet for rømning av minst 6000 laks fra lokaliteten Drevflesa, Roan Kommune. Den rømte oppdrettslaksen er en direkte trussel for villaksen i nærliggende vassdrag . NMF anser rømningen som grov miljøkriminalitet.

Det var den 6.02.2019 at Bjørøya A/S meldte om rømning av ukjent antall laks fra deres anlegg i forbindelse med at det ble oppdaget en stor flenge i nota på 2 x 2 meter på 22 meters dyp. Se vedlagte link fra Fiskeridirktoratet.

https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2019/0219/Stor-flenge-foerte-til-roemming-paa-troendelagskysten?fbclid=IwAR29pOEn7hA_2J6tBb1EQcBHHlywsi_7TBml3Tfla_JqEjZb1fJjKTgddpY

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Gjennomsnittsvekten på den rømte laksen var 5.7 kg. Bjørøya A/S melder at de nå har talt opp laksen i merden , og mener at 6000 laks har rømt. NMF mener at slike offisielle rømningstall som blir oppgitt etter at en har tømt merden ,og har hatt optelling ikke kan stemme . Dette fordi oppdretterne aldri vet hvor mye laks de til enhver tid har stående i merdene. Laks dør, og ny laks blir satt ut under hele produksjonssyklusen på ca. 18 mnd. NMF mener derfor at rømningstallene er mye høyere enn oppdretterne selv oppgir. NMF mener det også bør etterforskes om laksen hadde noen sykdommer ved rømningen. Sykdommer foringer salgsværdien, og ikke minst så smitter den over til villaks i de vassdragene de vil gå opp i.

Rømt oppdrettslaks er en trussel mot villaksen da de har ulikt arvestoff. Ved rømning forurenes villaksens gener alvorlig av oppdrettslaksen. De ville laksestammer er genetisk programmert til å overleve i sitt naturlige miljø, og i sin barndoms elv spesielt ,igjennom 1000 vis av år av evolusjon. Oppdrettslaksen er genetisk designet gjennom avl for å vokse raskest mulig innenfor merdene. Imidlertid gyter begge i samme vassdrag, og genetisk sammenblanding blir derfor resultatet.

Rømning av oppdrettslaks er en av de mest alvorlige truslene vi har mot en sunn og frisk villaksstamme. NMF estimerer at det rømmer mellom 5 -10 millioner oppdrettslaks, og 2.5 millioner smolt i snitt hvert eneste år. NMF mener rømningstallene er så høye fordi det stadig skjer rømninger som ikke blir innrapportert til Fiskeridepartementet.

Innsiget av villaks har gått jevnt og trutt nedover de siste 20 årene av flere grunner, ikke minst på grunn av sykdommer og lakselus påslag på den utgående villakssmolten fra rundt 600 oppdrettslokaliteter som er i daglig bruk, spredt utover vår kystlinje. I 2018 var det totale innsiget av villaks til våre elver på rundt 500 000 individer ifølge NINA. Dette vil si at det rømmer rundt 10-20 ganger mer oppdrettslaks, enn hele innsiget av villaks hvert eneste år. Oppdrettsindustrien setter i gang med gjenfangst ved bruk av garn av rømlinger etter dette blir oppdaget. Men disse tiltakene vil kun klare å fange inn et fåtall av rømlingene. Her er tall som 3 % gjenfangst brukt.

For at rømningstallene skal bli sånn noenlunde korrekte krever NMF at all oppdrettslaks fysisk og synlig må merkes som smolt ved fettfinneklipping, eller lignende metoder. Slik kan alle og enhver som fisker etter rømlingene enten det er i sjø eller elv, synlig se hva som er oppdrettslaks eller ikke.

Oppdrettslaks som har rømt som smolt har ingen synlige ytre forskjeller fra villaks, og vil derfor ikke bli fanget inn ved overvåkningsfiske i elv. På grunn av dette vil gen innblandingen bare fortsette og fortsette. Forskerne er meget bekymret for at innblanding av oppdrettslaks i villaksstammene skal utrydde den stedege villaksen. Se link.

<https://forskning.no/hav-og-fiske-partner-havforskningsinstituttet/romt-oppdrettslaks-kan-utslette-villaksen/273323>

Juridisk hjemmelsgrunnlag :

naturmangfoldloven § 5 (forvaltningsloven for arter)

Målet er at artene , og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder, og de øvrige økologiske betingelser som de er avhengige av. Det genetiske mangfold innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

Genetisk forurensning må uomtvistelig anses som «annen forurensning» iht. Lov om vern mot forurensning og om avfall § 6 siste ledd.

Alle har plikt til å unngå forurensning i henhold til hovedregelen i samme lov § 7, NMF mener at rømningstilfeller av laks må betraktes som akutt forurensning jfr.§ 38 og dermed skal varsles til politiet.

§ 38 (akutt forurensning)

« Med akutt forurensning menes forurensning av betydning, som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt etter bestemmelse i eller i medhold til denne lov.»

NMF hevder at enhver slik rømning som en her har hatt fra Lokalteten Drevflesa i Roan kommune må betraktes som grov uaktsom overtredelse av forurensningsloven med gjeldene forskrifter.

Konklusjon :

NMF krever forholdet etterforsket, og anmelder med dette Bjørøya A/S og daglig leder ved bedriften samt andre ansvarlige, som måtte avdekkes under etterforskningen for brudd på Lov om vern mot forurensning og avfall § 6,7 og 38 . Og akvakulturlovens § 13, jfr. akvakulturdriftsforskriftenes § 38-39.

NMF krever at de politianmeldte tiltales og straffes i tråd med gjeldende lovverk. NMF anmoder at selskapet Bjørøya A/S får en bot på mellom 500 og 1000 kroner pr. rømt fisk grunnet genetisk forurensning av stedegen villaksstammer . Kun store bøter, samt evt. fengselsstraff vil kunne forhindre at slike rømninger skjer i fremtiden. NMF krever også at Bjørøya A/S synlig merker oppdrettslaksen ved fettfinneklipping eller lignende merking som smolt, slik at tvilen om hva som er rømt oppdrettslaks eller stedegen villaks ,ikke forblir et fremtidig problem for de som skal rydde opp i elvene etter slike rømninger.

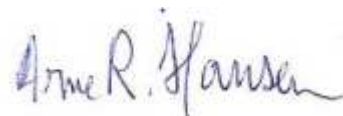
NMF ber om at utvikling i saken, og eventuelt påtale i sak meddeles saksbehandler Arne Roger Hansen på mailadresse : arr-han@online.no

Leder Norges Miljøvernforbund
Kurt Oddekalv

Saksbehandler
Arne Roger Hansen

.....

.....